

unei unice posibilități. Amza Pellea, din care filmul a făcut o personalitate și televiziunea un erou popular, un fel de invitat permanent al revelioanelor noastre, e, înainte de toate, un actor de teatru. După părerea mea, nu îndeajuns utilizat (ca destui alți străluciți colegi ai lui), nu îndeajuns pus în valoare, nu îndeajuns înfățișat în adevărata, densă, adâncă lui substanță de interpret. Naționalul bucureștean i-a oferit o șansă, i-a propus un personaj. Un erou contemporan, un comunist, secretar de partid și primar într-o comună, apărător al tradiției, purtător al noului. Știm cu toții, sint, printre piesele contemporane, destule care ne nemulțumesc. Cel mai des le reproșăm absența unui chip veridic de erou contemporan. Nu e cazul *Comorii din deal*. Aici, slăbiciunile sînt în altă parte. Aici, partea solidă, partea lăudabilă este o prezență autentică, viguroasă, prezența lui Petre Dinoiu, comunistul. Și acțiunea lui. Și întreaga lui existență, mereu în atac. Personajul e cheia de boltă a piesei și frontul ei de rezistență. Trebuia un interpret pe măsura personajului. Naționalul l-a găsit pe Amza Pellea. Actorul și-a atacat eroul pe toate flancurile. L-a găsit gestul — cumpănit cînd se cuvine și hotărît cînd trebuie; mersul — apăsător, nici grăbit, nici leneș, ca pentru drum lung și anevoios; ținuta — ușor adusă, nu plecată, ci deprinsă cu greul. Vorba răspicată, clară, fără înțeleșuri în doi peri, fără ascunzișuri; mușcătoare sau blîndă, după caz. Privirea — deschisă și limpede, privire de om cinstit și bun, iubitor de dreptate. Căutătura piezișă, scăpărătoare, da, o aruncă celor potrivnici. E aproape naiv în marea lui încredere și în marele lui optimism, dar lasă să-i bănuim înțeleapta șiretenie cu care-și trage în capcană oponenții, ca să-i descoase, să-i „citească”. E răbdător de te scoate din sărite, dar știe să tune și să fulgere de pe înălțimile dreptății lui.

E un om complex și viu, adevărat și cucceritor, Petre Dinoiu, comunistul, păstrător al tradițiilor și purtător al noului, așa cum îl cunoaștem prin Amza Pellea.

Virgil Munteanu

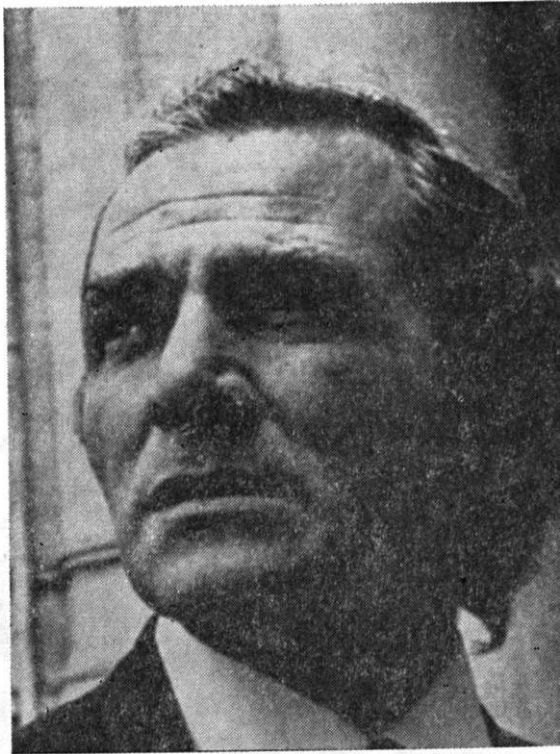
DANA COMNEA:
Mona

Într-o seară, a îmbrăcat o rochie albă, decoltată, și și-a luat un nume de stea. Și faptul n-a mirat pe nimeni. „Cînd te-am văzut intrînd acolo, în gara aceea afumată, cînd te-am văzut, albă, limpede, străluci-

toare... am crezut o clipă că vii din altă lume" — spun replicile partenerului, mai târziu, și faptul, într-adevăr, nu mai miră pe nimeni. Pentru că așa este. „Eu sint o stea care se oprește", spune eroina, și-și dă nume de vioară într-o piesă în care numele ei e o aspirație, o nostalgie, un dor pe cerul îndepărtat. Vine ca o necunoscută și-și capătă identitatea. Mona. Două mișcări de arcuș.

Teribile aceste eroine ale lui Mihail Sebastian. Mona, Magda, Corina, Nadia sint făcute din pământ și vers. După cum știm, bărbații sint fascinația lor și li se închină — cavaleri moderni care devin mai buni, mai puri, mai delicați. Care devin poeți. Și de deasupra umărului lor ele domină, cu un zîmbet, un gest, o sărutare, sint mai puternice și mai legate de realitate. Cum-necum, în contrastul etern dintre bărbat și femeie, ele exprimă mai mult viața și ei mai mult aspirația. Teribile eroine. Întruparea lor trebuie să fie o expresie de vitalitate și de comunicare. Un ton și o rezonanță. Cîteva Mone văzute de-a lungul anilor ne-au lăsat deschisă aspirația. Cîteva avea frumusețe, dar n-avea fascinație; altcineva era prea mult pămînt și foarte puțin vers; și altcineva, avea fascinație, dar n-avea — cum să spunem noi... rezonanță. Sigur că toate astea se explică și prin partener și prin linia de ansamblu a atmosferei. Dar nu numai așa. Dovadă — steaua care se oprește o clipă pe scena de la Giulești și-și zice Mona și are frumusețe, fascinație, rezonanță: Dana Comnea. Care vine de undeva, dintr-o lume necunoscută, aduce mirare, și plictiseală, și cer, e sincer indignată să spună „ce vreți cu mine? de ce m-ați dat jos din tren?" și îndreptățește sincer să i se spună „ești făcută din puțin parfum, din multă lene, din oarecare fanatie", și, sincer, adăugăm noi încă ceva, pe care nu știm să-l numim (două mișcări de arcuș?...), din toate astea provenind o certă împlinire a aspirației. Imaginea e completă. Reală. Realizată ușor, aproape de la sine, într-un context în care — ce ironie! — nimic nu vibrează cît de cît.

C. P.

GHEORGHE COZORICI:

Marat

„Marat, trup îndesat, cu umeri lați, dar dezarticulat, ros de febră. Dacă, într-adevăr, cancerul e boala provocată de o celulă care se înmulțește dezorganizat, atunci tot trupul leproș al lui Marat e parcă devorat de inima lui, care crește neconștient, distrugînd restul. Are ochii învinși de-o continuă panică. E singurul dintre șefii revoluționari sordid imbrăcat.”

Portretul pe care ni-l lasă Camil Petrescu se găsește la începutul scenei a IV-a, actul I, al piesei sale *Danton*. Să recunoaștem că e de o stranie plasticitate această realitate psiho-somatică a lui Marat, în care-i vedem însculcat caracterul.

Marat, vindicativul, pasionalul, devorat de idealul revoluționar, este energia pură a revoluției, cel ce îi înțelege focul purificator